

19 MAYIS 1919

19 Mayıs 1919, sadece varlığı emperyalistlerce örselenerek tutsak edilmiş bir halkın ve onun yurdunun kurtuluş olayındaki başlangıcı değildir. Samsun, geçmişi yüzlerce yılı bulan; ilkel, köhne ve bozulmuş bir saltanat rejiminin, halifeliliği de içine alan yıkılışının başlangıcıdır.

29 Ekim 1923 tarihli Cumhuriyet, Samsun'daki başlangıçtan güç alarak aymazlık, sapkınlık ve hatta hıyanet içindeki kurumların tümünü alaşağı edebilmeyi başarmıştır. Ulusal, demokratik, laik ve sosyal hukuk devletinin kavram olarak bile gelişmesinin altındaki zemin; 19 Mayıs 1919 kökenlidir.

İlerici ve toplumcu tüm atılımlar, toplumsal aydınlanmanın yolu ve yöntemini uygun koşullara göre arayıp bulurlar. Çağcıl ve demokrat bir derinlik ise ancak düşünceleri eyleme dönüştüren bir temelde güçlenir. İşte Samsun'dan Ankara'ya doğru giden bilinç; bir ulus için tüm olumlu programları saptamış, amaçları çok belirgin ve ayrıntılı bir içerik durumuyla sürekli özünde taşımıştır.

Ülkemiz ve halkımız Samsun'dan Ankara'ya uzanan zorlu siyasal, kültürel ve sosyo ekonomik koşulların çaresizliklerinden sıyrılarak düze çıkan, egemenliğin kaynağının ulus olduğu onurlu bir laik Cumhuriyetin sahibidir. Devamında Atatürkçü Aydınlanma Devrimi ise tüm öğeleriyle Cumhuriyete renk ve açılımlar veren bir eylemler çizelgesidir.

Bu eseri ortaya koymanın güçlüğü kadar, sürekliliğinin ve geleceğinin güvence altına alınmasının kaçınılmaz ve daha da güç olduğunun bilincinde olan Atamız, çeşitli konuşmalarında tehlikelere dikkat çekmiştir:

"...Kimi kimseler çağdaş olmayı kâfir olmak sayıyorlar. Asıl dinsizlik onların bu sanısıdır. Bu yanlış yorumu yapanların amacı, İslamların kâfirlere tutsak olmasını istemek değil de nedir. Her sarıklıyı hoca sanmayın, hoca olmak sarıklı değil, beyinlidir."

(Atatürk SD. C.2s.128)

"...Artık Türkiye, din ve şeriat oyunlarına sahne olmaktan çok yüksektir. Bu gibi oyuncular varsa, kendilerine başka yerlerde sahne arasınlar..."

(Atatürk SD. C.3.s.74)

Sözleriyle bu tip eğilimlerin heveslisi kesimlerin dikkatini çekerken, Laik Cumhuriyetin sağladığı özgürlükleri korunması için ulusa mesaj göndermektedir:

"...Bizim ulusumuz yurdu için, özgürlüğü için, özgürlüğü ve egemenliği için özverili bir halktır, bunu kanıtladı. Ulusumuz yaptığı devrimlerin kiskanç savunucusudur da. Benliğinde bu erdemler yerleşmiş bir ulusu yürümekte olduğu

bu yoldan hiçbir kimse, hiçbir güç alamaz."

(Atatürk, SD. C.2.s.182)

Söylev'in son bölümünde ise; Atamız tarihten aldığı ders ve deneyimin ışığında, gelecekte de olması her zaman olası gelişmeleri özellikle gençliğin büyük bir dikkat ve duyarlılıkla izleyerek sorumluluğunun bilincinde olarak Laik Cumhuriyete sahip çıkmasını istemektedir:

"...Bugün ulaştığımız netice, yüzyıllardan beri çekilen milli felaketlerin yarattığı uyanıklığın sonucu ve bu aziz vatanın her köşesini sulayan kanların bedelidir. Bu neticeyi, Türk gençliğine emanet ediyorum."

Evet, ulus olarak, bu ülkedeki : "Namus erbabının, en az namussuzlar kadar cesaretli olduğunun" bilincindeyiz. Emanete sahip çıkmamız gerektiğinin de. Atamızın işaret ettiği tam bağımsızlığın neresindeyiz, unutulmaması gereken bu. Unutuyoruz, unuttuk diyor Sabih Kanadoğlu:

"... Atatürk, her sorunun çözümünde ve devlet yönetiminde eleştirel akıldan ve bilimden ayrılmamamızı öğütlemişti. Unuttuk. Atatürk, bir ümmetten millet, kuldan yurttaş yaratarak, ulus devletin temellerini atmıştı. Unuttuk. Atatürk bize Türkiye Cumhuriyeti'ni laik ve demokratik bir devlet olarak bırakmıştı. Unuttuk. Atatürk, bize hedef olarak çağdaş uygarlık düzeyini aşmayı göstermişti. Unuttuk. Atatürk bize, hukukun üstünlüğünün, hukuka bağlılığın, çağdaş ve uygar bir devlet için koşul olduğunu öğretmişti. Unuttuk."

Haksız mı?

Samsun'dan başlayan bağımsızlığımızın, Cumhuriyetimiz ile taçlanarak ve devrimlerimiz ile yücelen kazanımları koruma ve kollamanın da bilinciyle, unutmayıp sahip çıkacağımız sözlerle, 19 Mayıs kutlu olsun!

Ecz. Gülnur GÜÇLÜ

Doç. Dr. A. Gülden Diniz ÜNLÜ
İzmir Behçet Uz Çocuk Hastanesi
- Patoloji Bölümü
agdiniz@gmail.com

Merhaba;

Benden “Cansel’in Otobiyoğrafisi” adlı kitabımı tanıtmam istendi. Hem de olabildiğince aydınlatıcı ve olabildiğince kısa olarak. Öncelikle bu işin çok zor olduğunu belirtiyim. İnsanın çocuğunu anlatması gibi bir şey... Ne kadar zor olduğunu hayal edebildiniz mi! Çocuğunuz sizin üretiminizdir, çok emek vermişsinizdir, sizin için çok değerlidir ve hiç istemediğiniz halde “benim pamuk tüylü yavrum” diye yavrusunu kucaklayan bir kirpi durumuna düşmeniz işten bile değildir. O halde size kitaptan önce “anne kirpi’yi” tanıtayım (!).

Ben bir tıp doktoruyum. 1985 yılında EÜTF’nden mezun oldum. Zorunlu hizmet sonrası Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji ihtisası yaptım, uzman olunca Ziraat Bankasının polikliniğinde intaniye uzmanı olarak 3 yıl çalıştım. İşte patolojiye vurulmam bu sürededir. Tekrar TUS’a girerek patoloji ihtisasını kazandım. 1998 yılında patoloji uzmanı oldum. 10 yıldır İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesinde patoloji laboratuvarında çalışıyorum. Geçen yıl doçent oldum. 2007 yılından beri de temel onkoloji doktorası yapıyorum. Planlarımda aksama olmazsa 2010 yılı bitmeden MD, Associate Professor yanı sıra, PhD unvanım da olacak...

Gerek patoloji uzmanlık sınavına, gerek doçentlik sınavına hazırlanırken çok zorlandım. Çünkü tüm patolojiyi kuşbakışı gözden geçiren, şöyle hap gibi özetlenmiş Türkçe bir kaynak yoktu. Hani insan hep bir son tekrar yapmak ister ya, işte bunu gerçekleştirecek bir kitap yoktu. Doçentliğe hazırlık sürecinde değişik kitaplardan, farklı zamanlarda katıldığım hizmet içi eğitim kurs notlarından ve internet kaynaklarından yararlanarak kendim için “bir son tekrar kitabı” hazırlamayı düşündüm. Çalışmaktan bunaldıkça, insan vücuduna farklı bir boyuttan bakmaya çalıştım ve bir öykü anlattım. Neredeyse 3 yıla yakın süren bu hazırlık dönemi sonucu ortaya çıkan ürünün hiç de fena olmadığına hükmederek, sizlerle paylaşmak istedim ve bastırdım. Bir ders kitabı olmasına karşın diğer ders kitaplarından 2 önemli farkı var. İlk kitabın bilim dışı ve soyut bölümleri var. İkincisi ise kaynaklar bölümünde internet kaynakları da belirtilmiş. Daha önce hiçbir klasik kitapta böyle bir uygulamaya rastlamadım. Sadece TUBİTAK bilim dergisinin özel sayılarındaki bazı yazılarda internet kaynağı verildiğini gördüm. Bana hatalı bir yaklaşım gibi gelmedi. İnternet kaynakları geçici olduğu ve bilirkişi denetiminden geçmediği için güvenilir kaynak olarak değerlendirilebilir. Ama ben kullandı-

ğım bilgileri karşılaştırarak doğruluğunu sınımış oldum. Diğer yandan kullandığım geçici kaynaklar bu kitap sayesinde kalıcı hale gelmiş oldu...

Öykümün kahramanı benden çok daha genç, patoloji uzmanı olmak üzere olan bir hekim. Sınav için yoğun çalıştığı bir gün uyuyakalıyor ve uyandığında nörona dönüştüğünü fark ediyor. İlk acılı reddetme dönemi sonrası daha iyimser yaklaşıma çalışıyor, bir barsak epitel hücresi yerine bir sinir hücresine dönüştüğü için şükrederek, bu deneyimi patoloji pratik eğitimi haline getirmeye karar veriyor. Hücreden embriyoya, fötüstan insana bedenimize ilişkin normal ya da patolojik her şeyi incelemeye çalışıyor. Her bölümün başında Cansel’in öyküsü kaldığı yerden devam ediyor. Doktor kızımızın adı neden mi Cansel? Çünkü canlı hücrevi çağırıştırabileceğini düşündüm.

Kitap kimlere okunabilir? Her yaşta okunabilir. Çapında ilgi çektiği için İngilizceye de çevrilmiş. İngilizce adı bile “The Life of a Live Cell”.

Kitap kimlere okunabilir?

ediyorsanız şöyle özetleyebiliriz: Patoloji asistanları, hatta patolojiyle ilgili olan patoloji uzmanlarının işine yarayabilir. Kim bilir belki tıp ile hiç ilgisi olmayan, ama Dr. Cansel’in öyküsünü merak eden birileri de çıkar ve salt bölüm başlarını okur...

Dileğim kitabımın çok merak uyandırması, çok okunması, çok sevilmesi ve hiç eleştirilmemesi (!). Hani siz çocuğunuzla her türlü eleştiri yaparsınız, ama başka biri bunun binde birini söylese yıkılırsınız ya... Bir başka dileğim de, bilimsel hata yapmamış olmak. Bu amaçla çok çabaladım, kitabı defalarca gözden geçirdim ve birkaç kişiye okuttum. Ama yine de gözden kaçan hatalar olabileceğini düşünüyorum. Okurken yanlışları yakalar ve bildirirseniz, kitabımın sonraki baskıları için düzeltilmesine yardım etmiş olursunuz.

Umarım sizde ufak da olsa bir merak uyandırabilmişimdir. Kitabın dağıtımını İzmir Beytıp Kitapçılık üstlendi. Beytıp’ın internet sitesinden sipariş verebiliyorsunuz. Bir an önce Dr. Cansel ile tanışmanız dileğiyle...

Umarım sizde ufak da olsa bir merak uyandırabilmişimdir. Kitabın dağıtımını İzmir Beytıp Kitapçılık üstlendi. Beytıp’ın internet sitesinden sipariş verebiliyorsunuz. Bir an önce Dr. Cansel ile tanışmanız dileğiyle...

Not: Kapak resmi beyin dokusunun gümüşleme boyalı preparatının benim tarafımdan, “Adobe Photoshop” programı aracılığıyla dönüştürülmesi ve ortadaki sinir hücresinin insana benzetilmeye çalışılmasıyla elde edildi. Sağdaki resimde ise Ekim 2008’de doçent unvanını aldıktan sonraki kutlama süresinde ben...

